СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ XI. — Олифантъ, Па. — Четверъ 15-го Сѣчня 1903. — Число 3.

Що чувати въ свѣтѣ.

Расова ненависть е тымъ сумнѣйшимъ проявомъ въ Сп. Державахъ, що проникае всѣ круги суспольности и находить своихъ приклонниковъ навѣть въ законодатныхъ тѣлахъ. Якъ звѣсно, въ деякихъ полудневыхъ стейтахъ обмежено личну свободу муриновъ, заведено для нихъ вымковй законы, декотрымъ вôдобрано право голосованя, а послѣдными часами прямо тероризують ихъ. На тôмъ ще одначе не конець, бо ото въ Вирджініи ширить ся аґітація, щобы подати ся вспять, до часôвъ варварства и завести въ себе російскй порядки — нагайку. Посолъ С. М. Нюгосъ зъ Култперъ, Ва. поставивъ у соймѣ Вирджініи внесене, щобы привернути кару тѣлесну для злочинцѣвъ всякого рода и бити ихъ нагайками, якъ за часôвъ невôльництва, при стовпѣ. Се внесене вымѣрено головно противъ муриновъ и о скôлько можь предвидѣти, буде ухвалене.

Въ фіскальнôмъ роцѣ 1901—1902 роздало правительство Сп. Державъ 15 міліоновъ 488 тысячь 530 акрôвъ землѣ (гомстейдъ), котра може выживити міліонъ пересселенцѣвъ. Є се о много бôльше число, чимъ въ котрôмъ небудь зъ попередныхъ рокôвъ. До роздачѣ е ще 900 міліонôвъ акрôвъ а десятки міліонôвъ людей може поселити ся на нихъ и доробити ся гарного майна. Бѣда лишовь, що пересѣчнй Американцѣ раднѣйше будуть коротати свôй вѣкъ по копальняхъ и фабрикахъ, середъ небезпеки и деморалізаціи, чимъ въ супокою и мирѣ жити по фармахъ. Капіталістичный устрôй забивае имъ баки, тручае фальшивою дорогою и велить глядати щастя въ неприроднôмъ житю.

Некуча недостача твердого угля, яка послѣдными часами дае ся вôдчувати по цѣлôй Америцѣ, гомонить навѣть въ конґресѣ Сп. Державъ. Оногды раджено надъ тою справою черезъ колька годинъ и порѣшено законною дорогою обмежити самоволю торговельниковъ, котрй нарокомъ задержують угле по своихъ складахъ, щобы опосля пôдвысшати его цѣну. Днесь нагромадили они у себе міліоны тоновъ, а въ краю углянный голодъ.

Для членôвъ мирового суду, котрый мае залагодити споръ мѣжь майнерами и властителями майнôвъ, ухваливъ конґресъ по 4000 долярôвъ платнѣ. Помочникамъ, писарямъ и инымъ функціонарамъ суду при... [illegible] ...лярôвъ [illegible] панове судіѣ схочуть совѣсно вôдробити згадану нагороду?...

Президентъ Рузвелтъ предложивъ конгресови акта мѣжнародной конференціи въ Парижи въ справѣ торговлѣ живымъ товаромъ. Є тамъ добре обдуманй средства для спиненя сеи торговлѣ молодыми дѣвчатами до неморальныхъ цѣлей. Президентъ поручае, щобы Сп. Державы порозумѣли ся зъ другими народами и приступили зъ ними до спôльнои акціи противъ сеи ганьбы XX. столѣтя.

Мѣжь двома полуднево американьскими республиками Арґентиною и Чіле, вели ся довголѣтнй споры о межу. Жереломъ незгоды було 94 тысячѣвъ квадратовыхъ кільометрôвъ граничнои площѣ на верхахъ Андôвъ. Обѣ державы уважали еѣ за свою власнôсть, наслѣдкомъ чого кôлька разôвъ приходило до острыхъ перепалокъ а навѣть и проливу крови.

На щасте послѣдными часами въ обохъ републикахъ перейшла державна керма въ руки людей поступовыхъ, котрй порѣшили здати ся на арбітраційный (мировый) судъ. Арбітромъ выбрано бельґійского короля Леопольда, якій присудивъ 54 тысячѣвъ квадр. кільометрôвъ републицѣ Чіле, а проча частина спôльнои територіи, себто 40 тысячь квадр. кільометрôвъ, припало Арґентинѣ.

Парляменты обохъ републикъ приняли засудъ и потвердили передъ чотырма днями.

Мимо волѣ насуває ся теперь пытане, чи всякй споры державы зъ державою, народôвъ зъ народами не можь бы полагоджувати сею самою дорогою? Чи конечнй ту величезнй арміи, оружнй интервенція и проливъ крови? Нѣ, все те було бы злишнымъ, наколибъ лишень загалъ людей понявъ вагу мировыхъ мѣжнародныхъ судôвъ. На лихо одначе нема еще правдивои просвѣты на земли, тай нема добра.

Венезуельска хрея, мабуть также скôнчить ся передъ мыровымъ мѣжнароднымъ судомъ въ Гадзѣ. Нѣмеччина, Анґлія, Италія, Франція и прочй пошкодованй державы, що збомбардували венезуельскй порты, завели бльокаду побережа и мали апетитъ зъѣсти еѣ зъ ногами, згодили ся оногды на пропозицію Сп. Державъ удати ся зъ своими претенсіями передъ арбітраційный судъ. Головно причинивъ ся до сего президентъ Рузвелтъ, американьскій посолъ у Венезуели п. Бавенъ, ну, и правдою а Богомъ, також сильна фльота хороброго адмірала Дюе.

Дуже пôдло и дволичнo, [illegible]въ выходить въ консулярныхъ донесень, поступае въ венезуельской справѣ Анґлія. Зъ одной стороны натискае на президента Кастро, домагаючись вôдъ него сатисфакціи, сплаты довгу и пр. а зъ другои пôдпомагае ворохобниковъ, котрй хочуть повалити теперѣшне правительство. Знають о тôмъ загально, що бльокуючй анґлійскй кораблѣ не допускають нѣ одного чужого судна до береговъ Венезуелѣ, але анґлійскій купецкій пароходъ, що вôзъ 1000 карабінôвъ Мавсера и 200 тысячь набоѣвъ для ворохобниковъ, пропустили свобôдно.

Скандалы на дворахъ европейскихъ монархôвъ стають ся щоденнымъ явищемъ. Ще не перегомонѣла чутка о утечи великои російскои княжни Олены зъ однымъ офіциромъ, ще не забули люди о супружествѣ испаньскои королевои вдовы, Маріи Христины, зъ конюшимъ гр. Ескуромъ, ще не перестали товчи ся по пресѣ вѣсти про любощѣ нѣмецкого престолонаслѣдника зъ Американкою, а вже новый скандалъ. Жена саского престолонаслѣдника, кн. Люиза, австрійска архикнягиня и близька своячка цѣсаря Францъ Иосифа, утекла зъ учителемъ своихъ дѣтей, професоромъ Жірономъ. Чи не цѣкаве? Покинула свого королѣвского супруга, великй почести, престôлъ и корону, четверо дѣтей, безмѣрнй богацтва и помандрувала въ свѣтъ изъ своимъ любовникомъ. Є се знакомъ, що любовь не знае кастовыхъ пересудôвъ, не уважае на нѣякй межѣ и не всегда може вôддѣлити коронованй головы вôдъ звычайныхъ собѣ людей.

Дня 7. с. м. телеґрафувавъ австрійскій цѣсарь до кн. Луизы, котра перебувае теперь въ Швайцаріи.

„Верни ся до свого мужа, покинь любовника, а все тобѣ буде вôдпущене. Ручу за се!“ На те вôдтелеґрафувала кн. Луиза: „Анѣ за всѣ королѣвства свѣта его не верну ся до нелюба и не покину милого“.

Саскій король, Юрій, такъ зажуривъ ся тымъ скандаломъ, що ажь тяжко захорувавъ. Телеграмы доносять, будьто бы его житю грозила поважна небезпека.

Подôбно, якъ кн. Луиза, здѣлавъ також австрійскій архикнязь Леопольдъ Фердинандъ. Сей утѣкъ зъ простою дѣвчиною Адамовичовою. Цѣсарь позбавивъ его за те офіцирского степеня, всѣхъ почестей и велѣвъ выкреслити зô спису архикнязѣвъ.

Грозна революція выбухла въ Марокко. Кôлька мавританскихъ племенъ збунтувало ся противъ теперѣшного султана, щобы осадити на престолѣ его брата, Мулай Магомета. Въ чотырохъ великихъ битвахъ, якй звели доси ворохобники, погибло 900 люда, а за кождым разъ була побѣджена султаньска армія. Столицю цѣсарства, Фезъ, облягають ворохобники.

— **Всѣмъ** нашимъ еміґрантамъ, сынамъ безталанной Неньки-Украины, розкиненымъ по канадійскихъ пустарахъ, бразилійскихъ пралѣсахъ, арґентиньскихъ степахъ, американьскихъ преріяхъ, фабрикахъ и копальняхъ, по гавайскихъ островахъ и по всему свѣту; всѣмъ читателямъ „Свободы“, нашимъ приклонникамъ и другимъ шлемо сердечный привѣтъ:

Веселого и щасливого нового року!

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Сѣчень		
15	Ч.	Сильвестра папы
16	П.	Малахіи прор.
17	С.	Соборъ 70 Апост.
18	Н	Передъ Богоявл. Навеч. Б.
19	П.	Богоявлене Господ.
20	В.	Соборъ Иоана Хрест.
21	С.	Георгія, Емиліяна

— **Неприродною** смертію погибло 1902 року въ Сп. Державахъ звышь 23 тысячѣ особъ. Зъ того числа, якъ говорить урядова статистика, 1.540 особъ втратило жите при пожежахъ; 2.008 утонило ся; 526 зглядили зъ сего свѣта рôжнй выбухи и експльозіи, а пôдъ румовищами заваленыхъ будôвель найшло смерть 419 особъ. Въ майнахъ погибло 848 люда; бурѣ, повени и гураґаны поглотили 481 особъ; грôмъ убивъ 206, а електрика 131 людей. При зелѣзничихъ катастрофахъ втратило жите, 680 особъ, а 2.575 було покалѣченыхъ. — Мордôвъ и убійствъ було 8.834; самоубійствъ 8.231 (зъ чого припадае 5.082 на мущинъ, а 3.149 женщинъ). Законно страчено 144. Въ тôмъ числѣ було 56 муринôвъ, 84 бѣлыхъ, 2 Индіянôвъ и 1 Китаець (Чайный). — Линчовано 96 людей, переважно муринôвъ. Въ Савтъ Каролайнѣ було також линчована одна женщина. — Въ цѣлôмъ свѣтѣ погибло минувшого року: на войнѣ 25 тысячь 700 люда; на моряхъ и озерахъ 4.200, а жертвою заразливыхъ недугъ упало звышь 386 тысячь особъ.

— **Нова** недуга, яка збудила у лѣкарôвъ великій подивъ, появила ся въ Лондонѣ (Анґлія). Недужй достають нагло страшныхъ ревматичныхъ болѣвъ на цѣлôмъ тѣлѣ, ноги имъ пухнуть, а перебѣгъ недуги е незвычайно прикрый. Ся недуга ширить ся найбôльше въ пôвнôчной части мѣста. Лѣкарѣ безсильнй супротивъ новои хоробы, бо не могуть вôд[illegible] ея причины.

— **Колька** копалень твердого угля въ повѣтѣ Скулкілъ (Пенсилвенія), якй належать до Рединьскои компаніи, залила вода. Супротивъ недостачѣ угля, що дае ся вôдчувати по цѣлôй Америцѣ, и бѣдныхъ майнерôвъ, котрй по 5-мѣсячнôмъ страйку радйбы заробити, е се поважнымъ нещастемъ. Помпы працюють день и нôчь, щобы осушити копальнѣ, та не такъ се скоро наступить, бо воды прибувае чимразъ бôльше. Около 10 тысячь робôтниковъ лишило ся безъ працѣ.

— **Въ** Рочестерѣ, Н. Й. арештовано католицкого попа, Чарлиса Нелисъ, бувшого пароха въ Титосвілъ, Па. за те, що звѣвъ жену одного изъ своихъ парохіянôвъ и живъ зъ нею на „вѣру“. Мужь зведенои жены довго не мôгъ вôдшукати залюбленои пары, ажь коли пôдъ прибранымъ назвищемъ осѣли въ Рочестерѣ, вôдкрыто ихъ и розлучено.

— **Ческй** власти попали сими днями у однôмъ селѣ пôдъ Прагою на слѣды страшного звѣрства. Жандармерія, переводячи якусь ревізію въ домѣ селянина Гаека, вôдкрила случайно въ хлѣвѣ, забитôмъ дошками, увязненого старця, котрый представлявъ потрясаючій видъ: высохлый якъ костякъ, цѣлкомъ блѣдый и такъ поваляный болотомъ, що годѣ було розпôзнати тѣло. Пôсля допитôвъ выявило ся, що старець е батькомъ Гаека. Передъ двома роками вôнъ зголосивъ ся до сына зъ просьбою о милостиню, але сынъ разомъ зъ жѣнкою зачинивъ его до хлѣва межи безрогами и забивъ дверѣ дошками. Тамъ мучивъ ся безталанный батько черезъ цѣлыхъ два роки. Звѣрского селянина арештовано.

— **Туга** за рôднымъ краемъ загнала вже въ сиру могилу неодного зъ нашихъ безталанныхъ еміґрантôвъ. Дарма, що въ Америцѣ красно ему живе ся, дарма, що мае хлѣбъ и до хлѣба, вôнъ все таки зôтхае и тужить за рôднымъ краемъ, хочь знае, що тамъ жде его нужда. Деякй зъ нихъ, що не мають спромоги повернути до краю, прямо попадають въ розпуку. Ось примѣръ: Въ Фішь Крікъ, Саск. (Канада) повѣсила ся 60-лѣтна вдова Марія Котелка, родомъ мабуть зъ Городенки, въ Галичинѣ. Минувшои весны прійшла она до Канады и вѣчно тужила за рôднымъ краемъ. Не маючи грошей на поворотъ, рѣшила ся на страшный крокъ — вôдобрати собѣ жите. И що загадала, те й здѣлала, бо недавно найшли еѣ безъ житя. Повѣсила ся на дверяхъ свого помешканя.

— **Експльозія** динаміту лучила ся минувшои пятницѣ въ копальнѣ Овк Гіль Калери, коло Даекатъ, Па. и убила 3., а ранила 16 робôтниковъ. Мѣжь убитими е двохъ угорскихъ Русиновъ и оденъ Словакъ. Ось ихъ имена: Йосифъ Перекопскій, Михайло Гальднеръ и Анд. Ильднеръ. Причиною нещастя була необережнôсть. Майнеры купили скриню динаміту и хотѣли подѣлити ся нимъ. Коли одначе вôдбивало вѣко вôдъ скринѣ, не умѣли робити сего обережно, чезъ що наступивъ выбухъ. Прекопскій и Гальднеръ осиротили въ краю жены и дѣти.

— **Доходы** американьского міліонера Морґана выносили минувшого року 42 міліоны долярôвъ. Сума величезна, та кôлько въ нѣй слѣзъ и людской кривды — лишь Богъ оденъ знае.

— **Рокъ** 1902. бувъ обильный на великй и грôзнй пожежѣ. Обчислено, що въ Америцѣ и по цѣлôй кули земской надѣлали огнѣ около 155 міліонôвъ долярôвъ шкоды.

— **Недавно** померъ въ Анґліи дивакъ Ефтінґтонъ, котрый многй лѣта вѣвъ житє скупця, хочь одѣдичивъ по батькови значный маетокъ. Живучи на самотѣ и вôдкладаючи вôдсотки, обмеживъ выдатки на 77 центôвъ денно; ѣвъ тôлько разъ на день въ пôдрядной господѣ. Тымъ чиномъ такъ побôльшивъ свôй маетокъ, що лишивъ по собѣ 25 міліонôвъ спадку. Але, якъ дивоглядно живъ, такъ также и розпорядивъ въ завѣщаню майномъ. Ото записавъ цѣлый маетокъ на закупно біблій на всѣхъ мовахъ и діялектахъ африканьскихъ и азійскихъ племенъ, якъ также на высилку місіонарôвъ, котрй мають навчити письма найменше 10 особъ зъ кождого племени.

— **Зелѣзнича** катастрофа лучила ся оногды недалеко Трінидеръ, Коло., на шляху зелѣзницѣ „Колорейдо & Савтевнъ“. Именно зъударили ся два тяґаровй поѣзды, якй цѣлою силою пары летѣли зъ двохъ противныхъ сторôнъ. Наслѣдки зъударення були страшнй. Обѣ льокомотивы и 28 вагонôвъ розбили ся на куснѣ, 7 людей, переважно робôтниковъ погибло на мѣсци, а другихъ тôлько е тяжко покалѣченыхъ. Причиною нещастя була мабуть необережнôсть телеґрафіста.

— Такъ само коло Пеола, Кан. зъударило ся два тяґаровй поѣзды, при чôмъ погибъ оденъ чоловѣкъ, а 7. покалѣчило.

— **Рôжнй** рѣчи пускали вже люде на льотерію, рôжнй е льотеріѣ, але про таку, де можь выграти собѣ гарну и посажну жену, ще нѣхто не чувъ. Ажь въ италійскôмъ мѣстѣ Медіолянѣ выгалали таку штуку и вже продають льосы на льотерію, якои выграний становлять панны въ числѣ 83. Льосъ коштує 10 лірôвъ. Панны мають мати по 18 до 24 лѣтъ, и мають [illegible] дуже гарнй. Всѣ они беруть участь въ конкурсѣ красы, що его урядивъ зарядъ згаданои льотеріи. Але панна безъ приданого въ нинѣшныхъ часахъ не мае атракційнои силы, тому зарядъ льотерій признавъ для кождои зъ 83-охъ паннôвъ гарне придане вôдъ одного міліона до 50.000 франкôвъ, розумѣе ся, не зъ своеи кишенѣ, але зъ доходôвъ льотерій. Найкрасша дѣвчина одержить найбôльшу нагороду въ приданôмъ. Мѣжь молодѣжию обохъ полôвъ въ цѣлôй пôвнôчной Италіи — якъ звôдтамъ доносять — настало велике заинтересоване. Хлопцѣ прямо рвуть ся надъ закупномъ льосôвъ, а дѣвчата радй, ще не лише вôддадуть ся, але ще достануть придане и титулъ патентовании красы.

— **Сегорочна** ловля оселедцѣвъ повела ся знаменито, наслѣдкомъ чого подешевѣли они въ цѣлôмъ свѣтѣ. Зъ Лондона доносять, що на пôвнôчныхъ моряхъ пливали оселедцѣ величезными лавами. Можь собѣ вже уявити кôлько ихъ тамъ було, коли одного дня зловлено 53 міліонôвъ штукъ вартости 115 тысячь долярôвъ.

— **Чума** появила ся въ мѣстѣ Мазальтенъ, въ Мексику. Єи жертвою упало доси 58 особъ. Власти обвели мѣсто сильнымъ кордономъ вôйска и зарядили строгу кварантану, щобы дальше не розносила ся сеся страшна недуга.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly,
published every Thursday
by the Svoboda Publ. Co.,
Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa., Post Office as Second Class Matter.

„Свобода"
засновь для рускогo народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рокъ	$2.00
„ „ пôвъ року	1.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджѣстрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете вôдъ почтора або агента на експресовôмъ офисѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей достати.

Адресъ:
„SVOBODA"
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Нумеръ телефону: 8082.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, також свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Хто хоче, щобы его статя, допись и т. п. были надрукованѣ въ „Свободѣ" въ четверъ, той мусить прислати намъ тую статю або допись такъ, щобы мы еѣ достали найдальше въ попередну суботу.

Уваги.

Жадному Полякови не можь вѣрити. Се е стара правда, а щоденнѣ приклады потверджають сю гадку. Такъ н. пр. до недавна удавали польскѣ соціялісты въ старôмъ краю великихъ приятелѣвъ Русинôвъ. Коижь пару тыжнѣвъ тому появила ся книжка, выдана однымъ Русиномъ Сембратовичемъ и. заг. „Polonia irredenta", въ котрôй авторъ ясно показуе спосôбъ и цѣль польскои роботы, накинули ся усѣ Поляки на се дѣло наче тѣ роздражненѣ осы. А на самôмъ чолѣ тои гавкаючои череды ставувъ не хто иншій, а тѣже польскѣ соціялісты, котрѣ вдавали таихъ сердечныхъ друґовъ Русиновъ. Зъ того ясна нака, що Ляхъ е лише Ляхомъ, т. е. бутнымъ шляхчомъ, котрому здае ся, що Русинъ на тое сотворений, щобъ вôнъ нимъ понявъ. Добре вôдповѣли наші братя за моремъ, що не вѣрять у приязнь нѣякого Поляка, хотьбы ровъ ся чи святымъ чи соціялістомъ.

Таке саме можна сказати про декотрыхъ Поляковъ въ Америцѣ.

Въ Scranton, Pa. выходить собѣ досыть глупенька польска ґазетка, „Straż" органъ „niezależnego, narodowego kościoła", котра вôдъ часу до часу, не маючи чимъ выповнити шпальтъ, зачѣпае „Свободу" и еи редакцію. Въ послѣднôмъ числѣ е злобна и наскрôзь брехлива замѣтка про змѣстъ народного переданя, яке помѣстили мы въ рôздвяномъ числѣ. Кождый хто має очи, бачить лише тое що надруковано. Але славетна редакція „Straż" и — мабуть еще не протверезила ся по обходѣ нового року, а може уже такъ зъ роду не добачае, бо тамъ, де у насъ было написано: „Якъ Богъ сотворивъ шляхту" она прочитала „Якъ Богъ сотворивъ Поляковъ".

А може „Straż" уважае лише шляхту за Поляковъ и на вôдворôть, що кождый шляхтичъ мусить бути Полякомъ? Га! та чи такъ, чи сякъ, то шкода бесѣды изъ такимъ дрантемъ.

Лѣпше пильнуйте strażasy, щобы вамъ не згорѣвъ вашъ narodowy kościół надъ головами! — Таке перекручоване и брехливѣ замѣтки дають найлѣпше свѣдоцтво моральнои „вартости" того, що сю злобну увагу въ Straży — помѣстивъ. Цѣкаво лише, яку цѣль мавъ той брехунъ, що такъ пôдло обернувъ кота хвостомъ. Чи мѣркуе може пôти слѣдомъ за девізою своихъ крайнôвъ у Галичинѣ, котрѣ брехнею, клеветами и розбоемъ нищать усѣ змаганя Русинôвъ. — А говъ Ляшку! Туть вôльна земля, а и въ старôмъ краю не довго вже будете брикати...

Мы не боремось зъ польскимъ робучимъ людомъ нѣгде, а лише зъ вашою шляхтою та такими проводирами, якъ вы и Стапіньскій, котрѣ пôдъюджуете польскѣ голоднѣ масы противъ ще больше голодныхъ та бѣдныхъ рускихъ!

Мы не повиннѣ бы вамъ вôдповѣдати, бо такъ редаґована ґазета, якъ ваша, не заслугуе на вôдповѣдь, а если однакъ се написалисьмо, то на тое, щобы вôдперти вôдь себе закидъ шовінізму, хотяйбы и вôдъ такихъ, якъ вы.

ПОЧУЄМО НЕЗАБАРОМЪ.

„Остерѣгаю васъ, що наколи будете обминати ся зъ правдою, наколи и дальше схочете вводити судіѣвъ въ блудъ, такъ пошкодите самѣ собѣ!"

Отъ сѣ слова сказавъ судія Ґрей, предсѣдатель страйковои комісіи въ Скрентонъ, Па. до представителѣвъ угляныхъ компаній, котрѣ складали свои зôзнаня въ справѣ страйку майнерôвъ. Вже зъ сего одного можь собѣ уявити, якъ брехали и крутили властителѣ майнôвъ, коли предсѣдатель бувъ спонуканый приговкати ихъ такою осторогою. Очевидно, що основою истнованя капіталістôвъ е брехня, тымъ то кромѣ брехнѣ не мають нѣчого иншого на свою оборону.

Послѣдными свѣдками зô стороны компаністôвъ були неюнійнѣ робôтники (скебы), котрѣ такожь наплели цѣлу купу нѣсенѣтниць. Ихъ зôзнаня скончили ся передъ латиньскими рôздвяными святами, почѣмъ члены суду розъѣхали ся на свята.

Дня 5 сѣчня с. р. судъ зôбравъ ся опять въ Філаделфіи Па., де по точнôмъ роздивленю ся въ зôбраныхъ матеріялахъ буде выданый засудъ.

Такимъ робомъ почуемо незабаромъ, що скаже мировый судъ, увидимо, яка правда въ Америцѣ. Робôтники дознають ся тодѣ, чи могутъ вѣрити мировымъ судамъ, розличнымъ посередникамъ въ борбѣ працѣ зъ капіталомъ и ватазѣ політичныхъ фарисеѣвъ. Коли-бъ ще и сей разъ ошукали ся, такъ безъ сумнѣву научать ся много.

Дописи.

Почтенная Редакціе „Свободы"!

Прошу помѣстити въ „Свободѣ" посланіе о. протоіерея А. Товта къ Йонкерцамъ по поводу ихъ ухода изъ юрисдикціи Тихона. Подаемо той листъ дословно, нехай читателѣ самѣ осудятъ и увидятъ, якъ православный (царославный) протопопъ умѣе лаятися да еще той листъ былъ написанъ тогда коли самъ Тихонъ гостилъ у него въ Вилкесбарри.

2 л. Децембра 1902.
Mr. Pan Shimansky
Yonkers, N. Y.

Тому ачей три тыждня я дознался о такой вещи, которая меня на такую мысль привела, что если вы не всѣ, то по крайней мѣрѣ една часть съ Йонкерцевъ сбаламучена альбо еи розумъ отходитъ. Я хотѣлъ былъ васъ видѣти въ время посвященія Нью Іоркской церкви, но жаль, болѣзнь моя не позволила мнѣ на той славности быти, а послѣ когда въ Нью Іоркѣ былъ и дознался о томъ, что вы дѣлаете, подумалъ себѣ, шкода съ вами говорати. Но нечудно что я хочу фундаментально дознатись о цѣлой справѣ а еще отъ тебя, котораго я добрѣ знаю что есть на правдѣ въ дѣлѣ! Чи справдѣ розумъ чистый у васъ чи вы здурѣли. До теперь, что я о васъ слышалъ то во всемъ только похвальное было... а теперь слышу, же вы начинаете между православными роздоръ и на таку дорогу ступаете гдѣ польскій незалежный костелъ находится. Вамъ не только попа, но уже и бискупа потреба и вы ордерували якъ другій честный человѣкъ ордеруетъ себѣ зъ гросерни вы себѣ бискупа ордеруете! Прекрасно. Вамъ особаго попа потребно, которого маетъ епископъ альбо Св. Синодъ платить (то есть не правда мы предлагаемъ отъ себя готовую квартеру а 25 дол. Епископу) ибо вы изволили статись православными, и великую милусть сте зробили Епископу православному!.. Де же нашъ видъ, то превелико дѣло, что 100 человѣкъ Юнкерцовъ стались православными а Св. Синодъ имъ безплатного попа не даетъ! Тай не може быти... (Если Епископу и Св. Синоду начхать на то, что 100 Йонкерцевъ перейшли въ православіе, то и не треба столько преписыватись а предайте все закоснѣнію но вы лаетесь якъ можете) Юнкерцы, а именно Шиманскій и Зайцевъ & Сотрапу покажутъ цѣлому свѣту, же они бискупа будутъ мать, которому и на митру и мантію выслали 200 и 300 д. Браво! Славно Юнкерцы! Такъ треба здѣлати! Да еще больше, Вы въ компаніи съ Вікраинцами-радикалами могли сте себѣ доразъ на патріарха ордерувати то уже одна платня!! Цѣлый свѣтъ на васъ съ удивленіемъ буде смотрѣти. Юнкерцы себѣ каждый день съ носа бискупа выдуютъ! Купять ему митру, мантію, часы, ногавици и пр. и пр. Я чулъ правда, что вікраінцы-радикалы собѣ епископа ажь цареградскаго чи Антіохійскаго патріарха просили. — Добрѣ! Але Царгородскій альбо Антіохійскій патріархи не знають тутейшихъ обстоятельствъ и не знають, же цѣлая Америка что тыкается православныхъ принадлежить Юрисдикціи Св. Синоду (а 9 чи 10 греческихъ церквей хочь ни руского царя не поминають ни Св. Синоду тоже подъ юрисдикцію Тихона) что въ одной эпархіи бискупства два епископы не могуть быти. (О. протопопъ! въ Америкѣ не ма ниякой Епархіи и есть только Россійская православная миссія во главѣ съ Епископомъ и тое замѣтьте, что Синодъ не малъ права именовать Тихона Сѣверо-Американскимъ епископомъ безъ согласія вселенскаго Патріарха. Посмотрите къ постановленіямъ вселенскихъ соборовъ) а саме по неразумѣнію Патріархъ або Аеонская Гора выслали не Епископа а попа, то безъ разрѣшенія св. Синода тутъ законно дѣйствовати не можетъ никогда. (Ого далеко хватили. Кто Синоду не подъ руку, тотъ нигдѣ не може дѣйствовати, хотя бы кто малъ на то и право але страхи на Ляхи) то якъ Патріархи альбо на Аеонской Горѣ дознаются о томъ, его доразъ отзовуть (вы мыслите что Патріархи на столько дурны что тыхъ правъ не знають) тогды де же вы ордеруете патріарха? До Шамокинскои рады церковной, альбо до Уніи т. е. до Годобая альбо такъ якъ мудри люди зробите себѣ незалежную православную церковъ, которой Патріархомъ будетъ — Тимкевичь альбо — Арданъ а бискупомъ — Зайцевъ альбо ты! Но то такъ будетъ же тотъ бискупъ, котораго вы себѣ ордеруете, есть бѣглецъ трампъ (добре уже научились лаятись и по англійски, хотя Тихонъ и посылалъ о. Илію въ Юнкерсъ и о. Иліѣ выдалъ всѣ его законные рукоположенія, однакоже у васъ хватило духу и совѣсти священнической и Епископской напечатать такую подлую брехню, славно! подвижники православія) который васъ будетъ добре дурити! А что касается его бискупскаго достоинства то онъ навѣрно тякій бискупъ якъ Зайцевъ! Словомъ жаль, соромъ и ганьба на васъ, же не хощете быть и держатись православными а намъ только ганьбу робите своимъ раздоромъ (что же вы ничь не говорите что Тихонъ казалъ намъ: дай Богъ добрый часъ въ Унію, не вы менѣ нужны а я вамъ. Нѣтъ, не мы вамъ ганьбу робимъ а вы сами себѣ ганьбу робите. Не робите такоѣ, не продавайте тѣло и кровъ Христову по 3 доляры). То что вы зробили могутъ зробити вікраинцы радикалы, которымъ все ровно, вѣрь въ что хочешъ, а бискупа только для того имъ треба абы съ нимъ гробіянити, свинити, а я васъ иначе училъ о власти и достоинствѣ и годности Православного Епископа, и той науки держусь самъ и другихъ симъ учу; выже не хощете повиноватись законно Апостольской власти вашего Епископа, который отцовски о васъ всегда стараеся (идите въ унію, не вы мнѣ нужны а я вамъ, добре отцовски старается) прото вы где якусь бы танизыну и трампующихъ поповъ за бискуповъ принимаете и всякимъ трампамъ еще на лахи гроши посылаете, прото вы и не православные и не уніаты, но хужа радикаловъ— Вікраінцевъ, которые своимъ глупымъ розумомъ не только себѣ но и другихъ до душевной пропасти доводите. (Отче не пецитеся о душахъ нашихъ, а молитесь о о. Михаилѣ Балогѣ и о. Волкаѣ что въ Унію ушли и о братѣ вашемъ, да о томъ, якъ вы газдували съ сиротскими грошами, бывши въ Пряшевѣ, а мы сами о себѣ помолимся). Я братку Петре тебе иначе зналъ даколи, а теперь съ жалемъ вижу, же и ты дуракъ! и не только запятокъ твой на чоботахъ но и розумъ выкривился тебѣ. Та неть идите той дорогою де стали?... Я конець вашего блаженства безъ вшиткихъ пророческихъ даровъ на предъ вижу.

Будь здоровъ.

Протоіерей А. Товтъ
Wilkesbarre, Pa.

И мы изъ достовѣрнаго жерела довѣдались, что тыждень тому назадъ, о. Птоломей бывшій душпастырь въ Ансонійской православной церкви, приѣхалъ до Ансоніи и безъ вѣдома старосты и кураторовъ церкви, мавши свои ключи отъ церкви, вошолъ въ церковъ, забралъ Св. Антиминсъ, ризы, дорогіе чаши, доходные и росходные книги и метричніе книги, словомъ почти обобралъ церковъ и намъ здается, що все тое дѣлается не безъ вѣдома Тихона а именно для того, щобы принудить Ансонійцевъ записать церковъ на Тихона. Славно подвизаются православные миссіонеры.

Православный а не цареславный.

Forsyth Mont.

Дорогій побратимцѣ!

Недавно я писавъ до „Свободы" за якогось баламуту попа, котрый приходить кождого року до рускихъ людей до Дікенсонъ Н. Д. и баламутить людей, щобы не вѣрити въ образы и такъ кождого року все вôнъ е въ Дікенсонѣ. Отъ якъ тамтого року прийшовъ до Дікенсонъ на саме Рôздво и пôславъ пôсланця, абы выслали по него поѣздъ то вôнъ приѣде на фармы та вôдправить набоженьство. Люде мыслили, що то направду рускій священикъ и такъ пôслали по него поѣздъ и зъ радостію чекали священика, але не могли ся его дочекати, бо фѣрманъ не мôгъ потрафити на той салунъ, въ котрôмъ священикъ пивъ и въ карты гравъ; ажь третого дня по Рôздвѣ прийшовъ пѣшки на фармы а сего року знову чую що вôнъ написавъ листъ до Дікенсонъ що приѣде десь ажь по Рôздвѣ на фармы.

Отожь стережѣть ся люде вôдъ такихъ баламутôвъ, бо они хочуть знищити нашу руску вѣру а присвятити чортови въ офѣру.

Н. Репетовскій

Silber Creek, Canada.

На нашôй кольоніѣ стало ся дня 28 новембра велике нещасте. Якъ показуе слѣдство, черезъ одного кôлька-найцятьлѣтного хлопця, Нѣмця, повставъ въ ночи огень. Въ тôмъ пожарѣ погибла одна мати изъ 4 дѣточками. Небôшка выратувала свою худобу и изъ хаты повкидала увесь статокъ до ямы, але забула за себе и за дѣти, щобы стеречи ся и такъ всѣ пятеро погибли. Еи чоловѣкъ бувъ на роботѣ, а якъ му дали знати про нещасте, то мало зъ розуму не зôйшовъ.

Подавъ Иванъ Михальчукъ.

Mc Kees Rocks, Pa.

На Престонъ въ Orchard str. въ домѣ 53 мешкае ґазда Данковскій, Полякъ зъ Сувальской Ґубер, котрый тримае якъ обычайно 10 до 15 хлопôвъ на бурдѣ. Бурдинґеръ Антоній, бо друге имя его подôбно е фальшиве, Полякъ также зъ той самой стороны що и ґазда и видите дававъ добрый позоръ, где товаришѣ ховають свои грошѣ. На 17-го м. м. въ середу дополудня всѣ хлопы були въ роботѣ а вôнъ позберавъ грошѣ и при обѣдѣ говоривъ, що мае написане письмо котре занесе пополудни на почту, що и зробивъ тай ся еще зъ почты не повернувъ. Феціьови зъ Вислока, зъ Галичины, руснакови взявъ 30 дол. зъ куфра що не бувъ замкнутый. Карданови руснакови также зъ Вислока взявъ 73 дол. зъ куфра. Той мавъ ключь въ кишини въ свѣтлици а Офѣлеви поляковй зô Сувальской ґубер. взявъ 265 дол. той мавъ ключь отъ куфра также въ кишени въ свячочнôй одежи въ спальни.

Данько.

Calgary, Alta, Canada.

Прошу помѣстити у вашôй „Свободѣ" мою слѣдуючу маленьку допись.

Пôсля донесень анґлійскои часописи „Daily Telegraph", лучилось въ „Cranbrook, B. C., ось таке:

Дня 10. дец. м. р. выбравъ ся форменъ секціи кольѣйовои зъ однымъ своимъ робôтникомъ щобы оглянути свою секцію, чи нема на нѣй якои перешкоды и навѣть на гадку не прійшла имъ звѣстка смерти. Коли жена формана не могла дочекати ся повороту свого чоловѣка, занепокоила ся дуже и попросила другого формана зъ поблизкои секціи, абы пôйшовъ глядати его. И не пуста була еи обава. Пôдъ мостомъ шѣсть миль вôдъ мѣста, знайшли они трупôвъ нещасного формана и его робôтника, а оглянувши ихъ переконали ся, що они були застрѣленѣ, форманъ однымъ а робôтникъ двома стрѣлами. Убитыхъ вôдвезено до поблизкого мѣсточка Cranbrook, и похоронено якъ належить, а о злочинѣ донесено мѣсцевôй поліціи. Дня 15. дец. зловила поліція штирохъ розбишакôвъ котрѣ убили формана и его товариша. Трехъ изъ нихъ було узброеныхъ въ револьверы, знайшли при нихъ такожь около девять сотъ долярôвъ. Розбишаки признали ся до вины кажучи що вôдъ формана забрали 400, а вôдъ робôтника 55 дол. и 68 цт. Грошѣ звернено родинѣ формана а за родиною робôтника допытують ся. До кого належить решта грошей, не знати. Розбишакôвъ увязнено, де зроблять зъ ними рахунокъ, щобы вже не мордували добрыхъ людей и тяжко зароблєныхъ грошей не забирали. Вѣдай осудятьимъ стричокъ тай высокій стовпъ.

Иванъ Нѣмецъ

Братя робôтники!

Трохъ Вашихъ братôвъ честныхъ Русинôвъ и членôвъ „Союза" сидить въ арештѣ. Достались они тамъ не за злодѣйство, або за яку другу провину, але за те, що пôдчасъ страйку боронили робôтничу справу. Братя! Жены и дѣти тихъ 3 робôтникôвъ, хотять ѣсти а ихъ мужѣ и вôтцѣ сидять замкненѣ въ арештѣ! Але ще не конець на тôмъ, бо компаністы старають ся всѣми силами, щобы они були засудженѣ на довгѣ лѣта арешту.

Братя, поможѣть имъ! Сежь не чужѣ люде, а вашѣ рôднѣ братя; се не скебы, а юнійнѣ робôтники майнеры.

Жертвы присилайте на адресъ редакціи Свободы, Svoboda, Box 418, Olyphant, Pa.

Кожда хочь и найменча жертва буде публично поквитована и за кожду хочь найменчу жертву дякуе вамъ въ имени увязненыхъ вже напередъ

Комітетъ.

На увязненыхъ страйкерôвъ рускихъ зъ Олифанту жертву вали.

На хрестинахъ въ Данька Бодака зôбрали на увязненыхъ страйкерôвъ Я. Дутканичь и Стеф. Домбровскій въ Ансоніи, Конн.

Стефанъ Домбровскій	25
Михаилъ Сура	05
Петро Коханъ	10
Иванъ Вадика	10
Френкъ Зубальъ	20
Френкъ Щкврликъ	10
Андрѣй Кучаба	05
Осипъ Куняшекъ	25
Иванъ Бодакъ	10
Данько Бодакъ	10
Федко Хомковачь	05
Семанъ Вислоцкій	25
Олена Шкуратъ	10
Андрі Филякъ	10
Михаилъ Ревакъ	20
Иванъ Чѣчѣва	10
Разомъ	$2.10

Въ Plymouth, Pa. на хрестинахъ у чесного Русина Ивана Нѣмця, члена Р. Н. Союза зложили на увязненыхъ страйкерôвъ зъ Олифанту слѣдуючѣ:

Петро Гриценко	50
Лукіянъ Шеремета	1.00
Стеф. Гринякъ	25
Анна Гринякъ	5
Ив. Ґабура	25
Ст. Галабунъ	20
Ст. Петрилякъ	25
Мих Петрилякъ	25
Мих Климчакъ	10
Андр. Рудавскій	25
Андр Ворощакъ	20
Зуз. Климчакъ	02
Катар. Покривчакъ	05
Андрей Тинько	10
Ив. Кузмякъ	10
Берона Рудавскій	05
Марія Горбай	05
Марія Нѣмець	25
Андр. Яворчакъ	25
Юрко Лешковичь	05
Кромѣ того	33
Разомъ	$4.75

Въ Sygan зложили члены Р. Н. Союза и юнійнѣ робôтники на увязненыхъ страйкерôвъ разомъ суму 20. долярôвъ а то:

Конст. Бодакъ	
Ант. Коцай	
Онуф Бодакъ	
Афт. Шопа	
Ив. Дзядикъ	
Пав. Качуръ	
Кость Пишь	
Пет. Моцекъ	
Ник Ющакъ	
Стеф. Жеґестовскій	
Андр Ґрабеця	
Въ McAdoo, Pa. купили тікеты:	
Ив. Арнольдъ	1.00
Ив Морцанъ	1.00
Петро Лесйкка	1.00
Разомъ	$3.00
С Лакомый въ Гометедъ тікетъ	1.00
Разомъ	$4.00
Зъ Mt. Carmel, Pa.	
Братство св. Димитрія	10.00
Рускій льокаль	5.00
покупили тікеты:	
А. Галабурда	1.00
Т. Хомякъ	1.00
Ив. Воргачъ	1.00
Юст. Хомякъ	1.00
Григ. Гукъ	1.00
Разомъ	$20.0
покупили тікеты:	
Братство Усп. Пресв Богородици въ Northampton, Pa.	5.00
John Fisher	1.00
Кравчининъ Ни[illegible]	50
Ґеренда Йос	50
Пирогъ Иванъ	1.00
о. Н. Дмитрôвъ	1.00
Ст Царъ	2.00
	$11.00
[illegible]	[illegible]

Справы „Союза".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1902—1904.

Головный председатель — о. М. СТЕФАНОВИЧЪ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.
Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ, Box 76, Jersey City, N.J.
Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРІШОНЪ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Мѣсто-председатель ....М. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.
Заст. касіера ....И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радці:
М. Турокъ ....Priceburg, Pa.
Мих. Пачута ....Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ ....Jersey City, N. J.
Мих. Грацонь ....McKeesport, Pa.
Андрей Добошь ....Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ ....Yonkers, N. Y.

Ихъ заступники:
Ал. Горбаль, Мих. Ютасъ, К. Кобанъ. А. Валенскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:
о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.
К. Кирчôвъ, 140 Essex Str., „ „
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

Вступайте до „Союза".

Кождый членъ платить на мѣсяць тôлько **70** центôвъ, не бôльше, ні менше. **За те достанете 600 доляровъ** посмертного, а 300 дол. за жену и всѣлякй другй запомоги въ разѣ калѣцтва и т. п. Хто не годенъ платити 70 центôвъ на мѣсяць той може платити половину, то есть 35 центôвъ, а тогды достане лишь половину зъ посмертного и другихъ запомогъ.

Записуйте вашй дѣти до „Союза". Дѣти можна записувати лишь такй, котрй мають оденъ рôкъ житя, або бôльше. За дѣти треба платити 25 центôвъ на мѣсяць, а посмертне по нихъ достанете далеко бôльше якъ въ котрôй небудь асекураціи (иншюренс).

Не волочѣть ся по чужихъ орґанізаціяхъ, котрй выступають противъ вашои народности и вѣры, але приступайте до своеи рускои орґанізаціи, до „Союза". Памятайте, що вы Русины!

Просимо

Вп. секретарôвъ „Союза", щобы подавали точнй адресы нововступившихъ дорослыхъ членôвъ „Союза", записаныхъ на цѣле посмертне сейчасъ до редакціи „Свободы". Такъ само просимо подавати намъ якъ найточнѣйше всякй змѣны адресôвъ членôвъ „Союза", списъ членôвъ суспендованыхъ, выступившихъ, вымазаныхъ, вôдъѣхавшихъ до краю и умершихъ.

Редакція „Свободы".

Похибки друку.

Ч. 58. Замѣсть. Похторъ Никол. мае бути Никол. Погторъ.

Замѣсть Кобыльчакъ Василь и бути Копыльчакъ Василь.

Замѣсть Кобыльчакъ Мих. мае бути Копыльчакъ Мих.

Ч. 40 Замѣсть Бабичъ Анна мае бути Рабичъ Анна.

Приступили новй члены въ септ.
Ч. 51 Ґабрикъ Иванъ
Барна Василь
Валко Филипъ
Въ мѣсяцю Октобру.
Ч. 50 Гладь Яцко
Ч. 32 Беня Андрей
Ч. 63 Грицько Антôнъ
Ч. 58 Дуркотъ Федоръ
Ошепъ Иванъ
Вархолякъ Григорій
Въ мѣсяцю Новембру.
Ч. 50 Смаршъ Петро
Ч. 14 Губаничъ Павло
Ч. 1 Клапъ Євдокій
Зарожанськый Лука [illegible]

Годичъ Теодоръ
Манко Павло
Копысцяньскій Константинъ
Ч. 31 Сабатъ Семанъ
Котырга Павелъ
Котырга Грицъ
Ч. 41 Ґерляшиньскій Антôнъ
Ч. 40 Фуцѣшъ Петро
Бѣлецъ Дмитро
Федакъ Иванъ
Ч. 56 Гера Павло
Ч. 4 Фрицъ Данько
„ Марія (дѣти)
„ Анна
Въ мѣсяцю децембру.
Ч. 14 Лабашъ Денисъ
Ґловацкій Саверъ
Кикта Антôнъ
Ґебусъ Иванъ
Кикта Илія
Ч. 20 Вартко Андрій
Угринъ Василь
Урґацъ Михаилъ
Посацкій Осифъ
Ч. 25 Бапицкій Дионизій
Ч. 35 Лехманъ Семанъ
Ч. 63 Данько Йоанъ
Плокашевичъ Афтанасъ
Ч. 58 Шваринъ Йосифъ
Муха Марія (дѣти)
Муха Василь.
Ч. 59 Петрошкевичъ Иванъ
Ч. 26 Яхвискій Андрей
Кардащъ Митро
Ч. 42 Зубаль Теодоръ
Ваврикъ Тимонъ
Хованецъ Параска
„ Иванъ (дѣти)
Тырпакъ Иванъ
Здзеба Стефанъ
„ Иванъ
Ч. 30 Копачъ Андрей
Пехъ Лучка
Солтыхъ Иванъ (дитина)
Ч. 51 Керпчаръ Михаилъ
Болякъ Федко
Ч. 62 Магутичъ Конст. переступивъ до ч. 2.
Въ мѣсяцю Окт. приступили.
Ч. 10 Горбаль Кондратъ
Докля Андрей
Хваликъ Семанъ
Тухъ Петро
Цапъ Сидоръ
Шкуратъ Даниѣлъ
Спѣвакъ Осафатъ
Курко Григорій
Ярошъ Филипъ
Коханъ Петро
Меркувачъ Давидъ
Пôдбережнякъ Михаилъ

С. Ядловскій секретарь

Повѣдомлене.

Взываю всѣхъ секретарôвъ М. Р. Н. С. братствъ належачихъ до Р. Н. С. щобы всѣ документы, мони ордеры, чеки або драфты посылали вôдъ теперь до нового головного секретаря.

S. JADLOWSKY, Box 76,
JERSEY CITY. N. J.

Дано въ Олифантъ, дня 10. децембра р. 1902.

о. Н. Стефановичъ, гол. председатель Р. Н. С.

Квітъ.

Я Марія Телепъ вôдобрала зъ касы „Р. Н. Союза" $100.00 яко запомогу по моимъ тату Йосифѣ Нейко зъ Shamokin, Pa. за що складаю подяку урядови Р. Н. С.

Connorville, O. Jan. 5. 1903.
Марія Телепъ

Свѣдки: Василь Оленичъ, Грицъ Лизакъ.

ПОСМЕРТНЙ † ВѢСТИ.

Когутъ Михаилъ членъ Братства Пр. Богор. и членъ Р. Н. С. в. 26 въ Bellevernon, Pa. 43 лѣтъ, родомъ зъ села Кремина п. Ясло упоковъ ся 28. нов. 1902 р.

Зеленякъ Семанъ членъ Р. Н. С. в. 43 въ Simpson, Pa. лѣтъ 40, родомъ зъ Грабу п. Ясло упокоивъ ся 12. нов. 1902. р. лишаючи жену и 5-ро дѣтей.

Юрковскій Петро членъ М. Р. Н. С. в. 22, лѣтъ 26, родомъ зъ Туряньска п. Сянокъ упокоивъ ся дня 15. [illegible] 1902. р. въ Rahnel, Pa.

Бекъ Гелена жена Антонія Бекъ члена Бр. св. Петра и Павла а заразомъ и Р. Н. С. в. 55 въ Carnegie, Pa. упокоила ся таже дня 12 децембра 1902. р.

Головачъ Иванъ самотный, членъ Бр. св. Арх. Михаила и Р. Н. С. в. 5 въ St. Louis, Mo. в. 14 упокоивъ ся дня 15. нов. 1902. р. походивъ зъ Полянъ п. Коросно Галичина.

Марковичъ Иванъ, членъ Бр. св. Михаила и членъ Р. Н. С., в. 41. въ Westmoreland City, Pa. померъ 23. нов. 1902. р. въ Duquesne, Pa.

Вѣчная имъ память!

Важне повѣдомлене.

Всѣ рѣчи якъ чартеръ, печатка, книжки, друки, вôдзнаки и т. д., выславшій гол. секретаремъ до поодинокихъ вôддѣлôвъ суть власностію Р. Н. С. длятого при выступленю изъ Союза даный вôддѣлъ мае звернути всѣ рѣчи на адресу гол. председателя Р. Н. С.

Дня 20. децембра, 1902.
М. Стефановичъ, гол. председатель Р. Н. С.

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

Повѣдомлене.

Вôддѣлъ 50. Р. Н. Союза въ Desloge, Mo. повѣдомляе всѣхъ своихъ членôвъ, що мітинґи братскі будуть вôдбувати ся каждого мѣсяця въ другу недѣлю о год. ½ до першои. Всѣ письма до братства треба адресувати на адресу нового секретаря.

John Galayda
Box 23, Desloge, Mo.

Важне.

Братство св. Василія Вел. въ Priceburg, Pa. буде приимати новыхъ членôвъ (до братства и до „Союза") через два мѣсяцѣ: сѣчень и лютый за знижену цѣну, т. е. $3.00.

Русины вступайте до рускихъ братствъ и до „Р. Н. Союза", бо то найлѣпша орґанізація и найтаньша асекурація.

Андрей Гальчакъ, председатель, Юрко Фалатъ, секретарь.

Братство св. Михаила въ Manor, Pa. Westmoreland Co. выбрало дня 14 грудня 1902 новый урядъ, а именно: Йосифъ Молчанъ, председатель Юрій Баранъ, мѣстопредс. Стеф. Нѣщотъ, секретарь Ив. Спольникъ касіеръ Грицъ Ильчакъ, записникъ, Каспро Бодзьохъ, капитанъ Ник. Сагайда, Ант. Ґерлятиньскій, дозорцѣ хорыхъ Андрѣй Ґузикъ, контрольоръ Тома Клѣхъ, дверникъ.

Стеф Нѣщотъ секретар
Manor Station, Pa.
Westmoreland, Co. Box 242

Повѣдомлене.

Братство св. Арх. Михаила, вôддѣлъ Р. Н. С. 14., въ St. Louis, Mo., выбрало на рôкъ 1903. слѣдуючихъ урядникôвъ: Тимко Ябчанка председатель, Михаилъ Копча мѣстопредсѣдатель, Алексій Патронъ секретарь, Григорій Копча секретарь Союза, Илько Курила касієръ, Михаилъ Рыджикъ заступця касієра, Михаилъ Петровскій капитанъ, Павло Федорко заступця братства, Михаилъ Ґойда дверникъ, Петро Камакъ и Гилярі. Валентикъ контро[illegible] комісія. Головна адреса бр: Gregory Kopcha, 174 St. George str. St. Louis, Mo.

Братство св. АА. Петра и Павла, въ Plymouth, вôддѣлъ 46 въ Р. Н. С. вôдбуло дня 21. децембра 1902. р. рôчный мітинґъ и выбрало слѣдуючій новый урядъ: Стефанъ Прибишъ, предс.; Стефанъ Гринякъ, секр. Союза; Иванъ Ґбуръ, секретарь братства; Иванъ Шимко записникъ; Алексій Шкуратъ, касієръ, Иванъ Нѣмецъ, капитанъ; Филипъ Мирда, хоружій.

Ст. Гринякъ,
546 W. Main Str. Plymouth, Pa.

Оповѣщене.

Братство св. О. Николая въ Ford City, Pa. оповѣщує, що дня 18 с. м. буде принимати новыхъ членôвъ за половину вступного. Сесе братство зъорґанізоване 21 вересня 1902 р. та мимо того мае вже около 50 членôвъ и $210.41 доляровъ готового грота въ касѣ. Мітинґи вôдбувають ся въ першу недѣлю по 15-ôмъ каждого мѣсяця.

Урядъ братства: Мих. Бекъ, председатель; Сем. Баль, секретарь; Кир. Голизна, касієръ; Вобакъ Анд., опѣкунъ хорыхъ.

До вѣдомости мѣсцевымъ Урядамъ Р. Н. Союза.

Вôдъ дня 10. дец. 1902. я обнявъ гол. секретарскій урядъ! Прошу менѣ донести, чого де браке, а я якъ найскорше залагоджу и вôдпишу. Залеглй грамоты выписую и высылаю за порядкомъ. Такъ само новй выкази мѣсячнй завчасу всѣмъ розсылаю и прочй друки. Новй статута вже суть въ друку. Прошу всѣхъ мѣсцевыхъ секретарѣвъ сейчасъ менѣ донести, котрого дня вôдбувають ся мітинґи.

Прошу зôбраний грошѣ точно що мѣсяця сейчасъ по мітинґу вôдсылати до гол. Уряду, щобы не зупинювати и мене въ працѣ.

Обовязкомъ мѣсц. урядôвъ есть, старати ся о точну и скору высылку всѣхъ справъ дотыкаючихъ Р. Н. Союза, а всѣ члены мають каждого мітингу жадати вôдъ мѣсц. касієра посвѣдченя, присланого головъ. касієромъ, що грошѣ вôдобравъ. О змѣнѣ або новôй адресѣ мѣсц. предсѣдателя, секретаря и касієра прошу сейчасъ менѣ доносити. Тоже прошу мѣсц. секретарѣвъ на каждôмъ мітинґу пытати ся всѣхъ членôвъ чи дôстають точно „Свободу" и змѣны адресъ членôвъ прошу точно що мѣсяця посылати впростъ до редакціи „Свободы"; при подаваню новыхъ адресъ треба и стару адресу подати редакціѣ. Тоже прошу що мѣсяця доносити ново приступившихъ дорослыхъ членôвъ (записаныхъ на цѣле посмертне), списъ членôвъ выступившихъ, вымазаныхъ, вôдъѣхавшихъ до краю або умершихъ.

Що найважнѣйше теперь прошу всѣхъ секретарѣвъ, щобы безъусловно присылали менѣ именатыхъ, котрй не мають грамотъ безъ рожницѣ на тое, чи членъ вступивъ теперь, чи передше и то якъ найскорше.

Зъ нагоды Нового Року поздоровляю и жичу всѣмъ мѣсцевымъ Урядамъ и прочимъ членамъ Р. Н. Союза якъ найбôльше новыхъ членôвъ притягати до Союза, въ котрôмъ лежить наша сила и слава.

Семенъ Ядловскій гол. секретарь.

Дня 14-го новембра забила стріґара Ивана Головача, Русина зъ Галичины, повѣту кросняньского, зъ села Мисцѣвскихъ Полянъ въ St. Louis, Mo. Вôнъ бувъ членомъ Р. Н. С. Союза и бувъ у мене на бордѣ. По нѣмъ лишивъ ся куферъ и иншй рѣчи. Я чувъ, що вôнъ мае брата въ Пенсилвенїѣ. Хтобы за того брата знавъ, або вôнъ самъ най напише до мене на адресу:

Meftodij Rydzyk
Madison, Ill. Box 70

Читайте!

Новый рускій клюбъ
„Чотырохъ Михайлôвъ"
устроюе
ПЕРШІЙ ВЕЛИКІЙ БАЛЬ
сполученый зô спѣвами и декламаціями въ суботу 24 януара 1903 р. въ Music Hall 48-50 Gregory str. Jersey City, N. J.
Музыка першои клясы. Початокъ о 6 вечеръ. Вступъ вôдъ особы 25 ц.

Комитетъ.
Андрей Сандовичъ, предсѣд.
Ник. Ґебуза, заст. „
Мих. Бережнякъ, кас.
Мих. Келичава, секр фінанс.
Мих. Репко, маршалокъ,
М. Канѣщакъ фльоръ менаджеръ,
Максимъ Лощакъ, заст. ф. секр.
Мартинъ Граца, заст. кас.
Илько Брежвякъ, коменд. маршу,
Иванъ Леничъ, заст. фл. менадж.

Въ McKeesport, Pa.
вôдбуде ся
першій великій рускій церковный Баль
въ день Богоявленія 19-го януара 1903. р. въ Турнеръ гали № 717. 5 Ave на дохôдъ рускои галицкои церкви. Баль буде вôдъ год. 7-ой вечеръ до год. 5-ой рано. Тікетъ 50 цнт.

Просимо всѣхъ Русинôвъ зъ околицѣ Микиспортъ на тую забаву. Банда буде грати изъ Брадокъ, Па.

Вôдъ комітету церковного
М. Ґрацонь.

Де есть?

Я Михаилъ Бурка пошукую свого брата Ивана Бурку родомъ зъ Костуровець, котрый приѣхавъ не давно зъ краю и мае знаходити ся въ околици Emaus, Pa. Хтобы знавъ о нѣмъ, або вôнъ самъ, най напише менѣ на адресу:

Michael Burka,
4737 Plum Alley,
Pittsburg, Pa.

Де є мôй братъ Йоакимъ Паначъ, родомъ зъ Цирли, пов. Грибôвъ?

Хтобы знавъ за него, або вôнъ самъ, най напише на адресу:

Тадей Паначъ
267 Harwey Str. Chicago, Ill.

Где есть?

Глядаю Северія Москву, котрый вôдъѣхавъ зъ краю 16 лѣтъ тому назадъ. Походить зъ села Избы, пов. грибôвскій, Галичина. Хтобы о нѣмъ знавъ або вôнъ самъ нехай якъ найскорше повѣдомить мене о тôмъ, понеже маю зъ нимъ важну справу обговорити устно або писемно.

Адресъ мôй:
Nykolaj Plaskon,
Seymour, Conn. P. O. Box 240

Ґде есть?

Хто хоче шукати своихъ приятелôвъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене наперед.